

education

Department:
Education
REPUBLIC OF SOUTH AFRICA

NATIONAL SENIOR CERTIFICATE

KREITI YA 12

SEPEDI LELEME LA GAE (HL)

LEPHEPHE LA BORARO (P3)

FEBRUARY/MARCH 2009

MEMORANTAMO (RUBRIC)

MEPUTSO: 100

Palomoka ya matlakala a memorantamo ke (8).

KAROLO YA A: MOKGWA WA GO LEKOLA TAODIŠO:

	Meputso:	Khoutu 7	Khoutu 6	Khoutu 5	Khoutu 4	Khoutu 3	Khoutu 2	Khoutu 1
Moithuti:		O kgonne go fihlelela ditekolo ka dihlora	O fihleletše ditekolo ka botlalo .	O kgonne go fihlelela bontši bja ditekolo.	O fihleletše bontši bja ditekolo.	O lekile go fihlelela bontši bja ditekolo.	O fihleletše tše dingwe tša ditekolo.	O paletšwe go fihlelela ditekolo.
	[50]	80 – 100%	70 – 79%	60 – 69%	50 – 59%	40 – 49%	30 – 39%	0 – 29%
DITENG		Meputso	Meputso	Meputso	Meputso	Meputso	Meputso	Meputso
<ul style="list-style-type: none"> • Peakanyo Matseno, mafelelo • Maitemogelo a go akanya le go bopa dikgopolo tše mpsha ka go sekaseka taba • Molaetša wa maleba 	20	16 – 20	14 – 15	12 – 13	10 – 11	8 – 9	6 – 7	0 – 5
TLHAMO LE PEAKANYO		Meputso	Meputso	Meputso	Meputso	Meputso	Meputso	Meputso
<ul style="list-style-type: none"> • Ditemana • Tšweletšo/Kgodišo ya hlogo • Nyalelano ya ditemana • Lebelo la kanego • Tatelano ya ditiragalo 	15	12 – 15	10 – 11	9	8	6 – 7	4 – 5	0 – 3
SETAELE LE POLELO:		Meputso	Meputso	Meputso	Meputso	Meputso	Meputso	Meputso
Retšistara, segalo, boitemogelo bja batheeletši le mohola, tlotlontšu, tlhamo ya mafoko le mopeleto, maswaodikga.	10	9 – 10	7 – 8	6	5	4	3	0 – 2
THULAGANYO LE PADIŠIŠO		Meputso	Meputso	Meputso	Meputso	Meputso	Meputso	Meputso
Sengwalwa se laetše bohlatse bjo bo tletšego bja taodišo ye e badilwego le go rulaganywa. Padišišo e fokotše diphošo taodišong.	5	5	4	3	2	2	1	0 – 1

KAROLO YA B: DITŠWELETŠWA TŠA TIRIŠANO TŠE TELELE

	Meputso	Khoutu 7	Khoutu 6	Khoutu 5	Khoutu 4	Khoutu 3	Khoutu 2	Khoutu 1
Moithuti:	[30]	O kgonne go fihlelela ditekolo ka dihlora	O fihleletše ditekolo ka botlalo	O kgonne go fihlelela bontši bja ditekolo.	O fihleletše bontši bja ditekolo.	O lekile go fihlelela bontši bja ditekolo.	O fihleletše tše dingwe tša ditekolo.	O paletšwe go fihlelela ditekolo
		80 – 100%	70 – 79%	60 – 69%	50 – 59%	40 – 49%	30 – 39%	0 – 29%
DITENG Nyalelano ya ditemana/ Go se tšwe tseleng.	12	Meputso 9 – 12	Meputso 8	Meputso 7	Meputso 6	Meputso 4 – 5	Meputso 3	Meputso 0 – 1
SEBOPEGO Sebopego sa maleba le botelele bjo bo lekanetšego go ya ka mohuta wa sengwalwana	8	Meputso 7 – 8	Meputso 6	Meputso 5	Meputso 4	Meputso 3	Meputso 2	Meputso 0 – 1
SETAELE LE POLELO Retšistara, segalo, mohola, tlotlontšu, tlhamo ya mafoko le mopeleto, maswaodikga le tšhomišo ya polelo	10	Meputso 9 – 10	Meputso 7 – 8	Meputso 6	Meputso 5	Meputso 4	Meputso 3	Meputso 0 – 2

Sepedi leleme la gae: rubriki

KAROLO YA C: DITŠWELETŠWA TŠA TIRIŠANO TŠE KOPANA/TSEBIŠO LE MELAETŠA

	Meputso:	Khoutu 7	Khoutu 6	Khoutu 5	Khoutu 4	Khoutu 3	Khoutu 2	Khoutu 1
Moithuti:		O kgonne go fihlelela ditekolo ka dihlora	O fihleletše ditekolo ka botlalo	O kgonne go fihlelela bontši bja ditekolo.	O fihleletše bontši bja ditekolo.	O lekile go fihlelela bontši bja ditekolo.	O fihleletše tše dingwe tša ditekolo.	O paletšwe go fihlelela ditekolo
	[20]	80 – 100%	0 – 79%	60 – 69%	50 – 59%	40 – 49%	30 – 39%	0 – 29%
DITENG Nyalelano ya ditemana/ Go se tšwe tseleng.	6	Meputso 6	Meputso 5	Meputso 4	Meputso 3	Meputso 2	Meputso 1	Meputso 0 – 1
SEBOPEGO • Sebopego sa maleba le botelele bjo bo lekanetšego go ya ka mohuta wa sengwalwana.	6	Meputso 6	Meputso 5	Meputso 4	Meputso 3	Meputso 2	Meputso 1	Meputso 0 – 1
SETAELE LE POLELO Retšistara, segalo, mohola, tlotlontšu, tihamo ya mafoko le mopeleto, maswaodikga le tšhomišo ya polelo.	8	Meputso 8	Meputso 7	Meputso 6	Meputso 5	Meputso 4	Meputso 3	Meputso 0 – 2

KAROLO YA C

Tše dingwe tše bohlokwa tše di swanetšego go hlokomelwa go ditšweletšwa tše kopana:

1. Papetla/Phoustara/Postara:
 - Hlogo e ngwalwe ka ditlhaka tše kgolo
 - Molaetša o be ka mokgwa wa dintlha
 - Molaetša e be wa maleba
 - Retšistara e be ya maleba

2. Karata/Poskarata:

Ela hloko tše di latelago:

 - Tšatšikgwedi
 - Nako
 - Lefelo
 - Morero
 - Retšistara le polelo e be tša maleba
 - E be ka gare ga lepokisana
 - Fonte ya maleba
 -

3. Pukutšatši:
 - Tšatšikgwedi
 - Ngwaga
 - Dinako – go ya ka ditiragalo
 - Ditiragalo tša letšatši/matšatši

4. Lengwalo la segwera:

- Lengwalo le swanetše go tloga le laetša gore mongwadi o tsebana le go tlwaelana le mongwalelwa.
- Maikemišetšo a lengwalo a swanetše go tšweletša polelo ye e hlohleletšago le go kgopela.
- Retšistara le segalo e be tše di fodilego.
- Lengwalo le laetše tše di latelago:
 - Sebopego le botelele tša maleba.
 - Atrese ya mongwadi/ moromedi le letšatšikgwedi
 - Madume/ matseno
 - Mafetšo a maleba "Motlogolo wa lena/ Wa lena...le leina".

5. Poledišano:

- Sebopego: Go boledišanwa ka go šielana.
- Leswao la kgorwana ka morago ga leina la seboledi.
- Go dirišwa polelotebanyi.
- Polelo e lebane le hlogo.
- Retšistara ya maleba.
- Taetšo ya maemo a seboledi e ngwalwa ka mašakaneng.

6. Metsotso le Lenaneothero.

Metsotso

- Mathomong go laetšwe letšatšikgwedi, nako le lefelo la kopano.
- Dihlogwana tše di latelago di ngwalwe ka letsogong la ngele:
 - Maloko ao a tlilego kopanong
 - Bao ba kgopetšego tshwarelo
 - Metsotso ya kopano ya go feta
 - Taba ya letšatši
 - Kakaretšo
 - Letšatši la kopano ye e tlogo
 - Nako yeo kopano e tswaletšwego ka yona

Metsotso e be ka tsela ye:

- E be ka lebaka le le fetilego.
- Go dirišwe lentšu le, šišinya ge go ngwalwa kakanyo.
- Go dirišwe lentšu le, sephetho ge go fihleletšwe sephetho.
- Ge go na le tšhišinyo ye e itšego, go be le motho yo a e thekgago.
- Ge maloko a sa laetše kwano, go boutwe gore go fihlelelwe sephetho.

Lenaneothero

- Pulo le kamogelo
- Bao ba tlilego
- Palo ya metsotso ya go feta
- Tšeo di tšwago metsotsong
- Taba ya letšatši
- Kakaretšo
- Letšatši la kopano ye e tlogo
- Tswalelo

7. Memorantamo

- Memorantamo o laetše tše di latelago:
 - Moromedi: mohlala: Lekgotla/ Sehlopha > O tšwa go...
 - Moamogedi > O ya go ...
 - Nomoro ya faele
 - Hlogo ya taba
 - Letšatšikgwedi
 - Kgwekgwe ya taba/ Diteng tše kopana
 - Tshaeno ya modulasetulo le mongwaledi